

PEDAGOGIK MAHORAT

2
2022

MUNDARIJA

PEDAGOGIKA VA PSIXOLOGIYA	7
Siddiq QAHHOROV, Shuhratjon TO‘RAYEV. Zamonaviy talablarga javob beradigan mutaxassislarni tayyorlashda mustaqil ta’limning o‘rni.....	7
Юлдуз АСАДОВА. Формирование эффективной системы методов самостоятельного обучения студентов на базе платформы - MOODLE.....	10
Rustam SARIYEV. Mutaxassislik fanlarini o‘qitishda integrativ texnologiyalar asosida axborot-uslubiy ta’minotni takomillashtirishning instrumental vositalari	15
Baxshullo UMAROV, Yashin NARZULLOYEV. Oliy o‘quv yurtida tarbiyaviy ishlarni tashkil etishda ijtimoiy faollikni oshirishning pedagogik asoslari	20
Zarina NASIMOVA. Modulli ta’lim tizimida pedagogik texnologiyalarni qo‘llash orqali ta’lim samaradorligini oshirish shartlari	25
Maftuna TOSHEVA. Bo‘lajak o‘qituvchilarning metodik kompetentligini rivojlantirish dolzarb pedagogik muammo sifatida	29
Сайёра ДЖАЛАЛОВА. Пути совершенствования лингвистической компетенции в обучении русскому языку как иностранному.....	34
Наргиз ДЖУМАЕВА. Формы знакомства в обучении русскому языку как иностранному	39
Qahramon QANDAHAROV. Talabalarda umummadaniy kompetentlikni rivojlantirishda elektron ta’lim muhitining ijtimoiy-pedagogik xususiyatlari.....	43
Chori XAYRULLAEV. Pedagog-shifokorning innovatsion faoliyati va uning tibbiy ta’limni yuksaltirishdagi ahamiyati	46
Zarnigor SADULLAYEVA. Bo‘lajak o‘qituvchilarni innovatsion pedagogik faoliyatiga tayyorlash texnologiyalarini takomillashtirish	49
Zarifaxon MAMATQULOVA. O‘qituvchilarda strategik fikr, pedagogik tafakkurni rivojlantirish texnologiyalari	52
Дилдора ИСРОИЛОВА. Информационно-технологические методы формирования межкультурной компетенции у студентов-инженеров на уровне магистратуры	56
Murod EGAMNAZAROV. Shaxsga yo‘naltirilgan o‘qitish texnologiyalari orqali talabalarning kommunikativ qobiliyatlarini rivojlantirish mexanizmlari.....	60
Dilnavoz MO‘MINOVA. Bo‘lajak “texnologiya” fani o‘qituvchisining muhim kasbiy sifatlarini shakllantirishda raqamli ta’lim muhitining ahamiyati.....	64
Abdumalik NURMAMATOV. “Kreativlik” va “ijod” tushunchalarining o‘zaro bog‘liqligi hamda kreativ va ijodiy fikrlovchilarning xosliklari.....	68
Gulbahor RAHIMOVA. O‘quvchilarni kasbga yo‘naltirishda axborot vositalari manbalaridan foydalanish imkoniyatlari	72
Saidakbar MUTALOV. Oliy ta’lim muassasalarida ijtimoiy faollik muhitini yaratish orqali talabalarda liderlik qobiliyatini rivojlantirish.....	75
Шахноз САМИЕВА, Рухсатой ШАМСУЛЛАЕВА. Подготовка студентов к духовно-просветительской деятельности как современная педагогическая проблема	80
Zamira KURBANIYAZOVA. Bo‘lajak o‘qituvchilarda ijtimoiy-pedagogik kompetentlikni rivojlantirishda obyektga doir pedagogik vaziyatlarning ahamiyati	85
Farhod MENGTO‘RAYEV, Zarnigor SHARIPOVA. Ta’limda kompyuter dasturiy vositalarining tutgan o‘rni.....	90
Murod XUSENOV, Lobar SHARIPOVA. Oliy ta’lim muassasalarida masofaviy ta’limni joriy qilish.....	94
Shirinboy OLIMOV, Yulduz SAIDOVA. Talabalarni ma’naviy tarbiyalash – pedagogik muammo sifatida.....	97
Maysara AXMEDOVA. “Al-jomi’ as- sahih” asarining yoshlar ta’lim -tarbiyasidagi o‘rni va uning jahon tillariga tarjimalari	100
Mashxura YULDASHEVA. Tibbiy pedagogik yo‘nalish talabalarida milliy an’analar asosida bag‘rikenglikni rivojlantirish	104
Gullola RAXMONOVA. Talabalarda ma’naviy-axloqiy kompetensiyalarni rivojlantirishning mazmuni	107
Gulnoza BOBOQULOVA. Tarbiyasi og‘ir o‘quvchilarni tarbiyalashda oila, maktab, mahalla hamkorligi pedagogik muammo sifatida	110
MAKTABGACHA VA BOSHLANG‘ICH TA’LIM	113
Mavjuda NIGMATOVA. Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida tarbiyaviy tadbirlarni tashkil etishda texnologik yondashuv.....	113
Zilola KURBONOVA. Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida bolalarni maktab ta’limiga tayyorlashning asosiy mexanizmlari	119
Muxayyo ABDULLAYEVA, Feruza XALILOVA. Maktabgacha ta’lim tizimidagi islohotlar - O‘zbekiston kelajagining asosi	124
Xolboy IBRAGIMOV, Komila TODJIBAYEVA. Bo‘lajak tarbiyachi va boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarida inklyuziv kompetentlikni rivojlantirish ijtimoiy zarurat sifatida	127

ta'minlash, ularni maktabgacha yoshdagi bolalar ta'lim-tarbiyasiga qo'yilgan davlat talablariga muvofiq maktab ta'limiga tayyorlashdan iborat.

Shunday ekan, yuqoridagilardan kelib chiqib quyidagi tavsiyalarni berish mumkin: bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashda yuqorida sanab o'tilgan vazifalar va ularning ijrosini samarali ta'minlash ularni maktab ta'limiga sifatli tayyorlashning asosiy mezonini hisoblanadi. Har bir bolaning individual psixologik xususiyatlaridan kelib chiqqan holda bolaga yondashib maktab ta'limiga tayyorlash ularning maktabga nisbatan qiziqish va xohishlarini uyg'otadi. Umumiy tayyorgarlik bola maktab ta'limiga o'tish davriga kelib erishadigan psixik rivojlanishning muayyan darajasi bilan ifodalanadi. Psixologik tayyorgarlik tushunchasi maktab ta'limi nuqtayi-nazaridan 1-sinfga borayotgan bola psixik rivojlanishidagi muhim sifat ko'rsatkichlarini muvoffaqqiyatli jamlaydi.

Maktab ta'limiga psixologik tayyorgarlik bolaning o'qishga intilishi o'quvchi bo'lish ishtirokida bilish faoliyati va tafakkur operatsiyalarining yetarlicha yuqori darajasi bolaning o'quv faoliyati elementlarini egallashi iroda va ijtimoiy rivojlanishning muayyan darajasida namoyon bo'lishda asoslangan tayyorlikni o'z ichiga oladi. Bolani maktabga psixologik tayyorgarligining barcha komponentlari bolani sinf jamoasiga olib kirish maktabda o'quv materialini ongni faol egallash keng doiradagi maktabga oid majburiyatlarni bajarishni kamrab oladi. Bolalarni maktabda o'qitishning samaradorligi ko'p jihatdan ularning tayyorgarlik darajalariga bog'liq bo'ladi. Maktabda o'qishga tayyorgarlik MTT va oilada maktabgacha tarbiya yoshidagi bolaga qo'yadigan talablar orqali aniqlanadi. Maktabga umumiy tayyorgarlik MTTning maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarni har tomonlama tarbiyalashga oid davomli, maqsadga muvofiq ta'limiy-tarbiyaviy ishning muhim yakuni sifatida namoyon bo'ladi.

Maktabga umumiy tayyorgarlik bolaning maktabga borish vaqtiga kelib aqliy, ma'naviy, estetik va jismoniy rivojlanishda erishgan shunday darajasidirki, u bolaning maktab ta'limining yangi sharoitlariga va o'quv materialining ongli egallashga faol kirib borishlari uchun zarur asosni yaratadi. Bunda esa maktabgacha ta'lim tashkilotlari muhim rol o'ynaydi.

Xulosa qilib shuni ta'kidlash zarurki, davlatimiz mustaqillikka erishgandan so'ng barcha sohalarda tub islohotlarni olib bordi. Xususan, ta'lim sohasida tub islohotlar amalga oshirildi. “Ta'lim to'g'risida”gi Qonun, ta'lim sohasidagi boshqa qonunlar buning yaqqol dalilidir. Bulardan ko'zlangan maqsad davlatimizga kerakli bo'lgan yetuk, har tomonlama kamol topgan barkamol shaxsni tarbiyalash va ularni jamiyatda o'z o'rnini topishga imkoniyatlar yaratib berishdan iborat qilib qo'yilgan. Albatta, bu xayrli ishlarni ta'lim-tarbiyaning birinchi va asosiy bo'g'ini bo'lgan maktabgacha ta'lim tashkilotidan olib borish maqsadga muvofiqdir, deb ko'rsatib o'tilgan. Shunday ekan, biz birinchi navbatda maktabgacha ta'lim tizimiga e'tibor berishimiz, ularni yetuk malakali mutaxassislar bilan boyitishimiz zarurdir. Tarbiyalanayotgan bolalarni har tomonlama bilimli odob-axloqli qilib tarbiyalash bizning oliy maqsadimizdir.

Adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar mahkamasining 802-sonli “Maktabgacha ta'lim va tarbiyaning DAVLAT STANDARTI”. 22.12.2020-yil.
2. Qodirova F.R., Toshpo'latova Sh.Q., Qayumova N.M., A'zamova M.N. Maktabgacha pedagogika. –T., 2019. 132-133 b.
3. Asqarova D.Q. Bolalarni maktab ta'limiga tayyorlash metodikasi. –T, 2020. 13-17b.
4. Qurbonova. Z.I. The Importance of the use of Educational Technologies Aimed at the Development of the Child's Personality in Preschool Education.” nomli Ilmiy maqola -International Journal of Culture and Modernity” ISSN 2697-2131, Volume 11 47,48,49 b . Испания 2021
5. Мирзаева Д.Ш., Курбанова З.И. “Арт-педагогические технологии коррекции страхов у детей дошкольного возраста” SCIENTIFIC PROGRESS VOLUME 2 | ISSUE 7 | 2021. 1206-1212b.
6. Rakhimkulovich I.S. Specific Features of the Text in the Cognitive-Pragmatic Approach//Middle European Scientific Bulletin.-2021-T.8.
7. Mirzayeva D.Sh. Nasimova N.Q. and Hakimova N.S “ Арт –педагогика для дошкольников”. Scientific progress 2.7(2021) 1201-1205.
8. Raxmonova G.S., Hakimova.N.S. O'quvchilarni ma'naviy axloqiy tarbiyalashda interfaol metodlardan foydalanish// Oriental renaissance:Innovative, educational, natural and social sciences. -2022.-T.2.-C.67-72.
9. Muhidinovna, M. M. (2022). Preschool Education System and Family Cooperation in the Formation of Social Characteristics. *EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION*, 2(2), 267-270.

Muxayyo ABDULLAYEVA

Buxoro viloyati xalq ta’limi xodimlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish hududiy markazi ijtimoiy-iqtisodiy fanlar metodikasi kafedrasida katta o’qituvchisi

Feruza XALILOVA

Buxoro davlat universiteti boshlang’ich ta’lim metodikasi kafedrasida o’qituvchisi

MAKTABGACHA TA’LIM TIZIMIDAGI ISLOHOTLAR - O‘ZBEKISTON KELAJAGINING ASOSI

Ushbu maqolada hozirgi vaqtda ta’lim tizimida, jumladan, birinchi bosqich maktabgacha muassasalarini tashkil etish va ularga rahbarlik qilish yo‘nalishida bosqichma-bosqich amalga oshirilayotgan keng ko‘lamli islohotlarning samarali olib borishini ta’minlash va bu jarayonlar ilmiy nuqtayi nazardan chuqur tahlil qilinadi.

Kalit so‘zlar: davlat-xususiy sheriklik, islohot, zamonaviy ma’no-mazmun, ilm-ma’rifat, tarbiya, imtiyozli kredit mablag‘lari.

В данной статье проводится глубокий научный анализ действующей системы образования, в том числе эффективной реализации масштабных реформ в организации и управлении первой ступенью дошкольного образования.

Ключевые слова: государственно-частное партнерство, реформа, современный смысл, наука, образование, льготные кредиты.

This article provides an in-depth scientific analysis of the current system of education, including the effective implementation of large-scale reforms in the organization and management of the first stage of preschool education.

Key words: public-private partnership, reform, modern meaning, science, education, soft loans.

Kirish. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning “O‘qituvchi va murabbiylar kunida”gi nutqi va mamlakatimizda ta’lim-tarbiya tizimini takomillashtirish, ilm-fan sohasi rivojini jadallashtirish masalalariga bag‘ishlangan yig‘ilishida quyidagilarga to‘xtalib o‘tdi.

Maktabgacha ta’lim sifati ertangi kunimizni hal qiladigan masala. Maktabgacha ta’lim sohasini rivojlantirish faqatgina yangi tashkil etilgan vazirlikning vazifasi emas. Bu Prezident, Bosh vazir va uning o‘rinbosarlaridan boshlab, tuman hokimi, eng quyi idora rahbarigacha - barchamizning eng muhim vazifamiz bo‘lishi kerak, dedi davlatimiz rahbari [1, 2].

Albatta, yangi maktabgacha ta’lim muassasalari qurish, chiroyli qilib jihozlash, bezash mumkin, lekin ularni zamonaviy ma’no-mazmun, ilm-ma’rifat, tarbiya bilan to‘ldirish qo‘limizdan keladimi? Bu dolzarb masala ustida hokimlar bilan Vazirlar Mahkamasi, mutasaddi vazirliklar va idoralar rahbarlari birgalikda jiddiy ishlashlari talab etiladi.

Asosiy qism. Barchangiz xabardorsiz, bugun yurtimizda bir-biri bilan chambarchas bog‘langan muhim sohalarni, ya’ni maktabgacha ta’lim, maktab va oliy ta’lim tizimlari, ilmiy-tadqiqot muassasalarini rivojlantirish bo‘yicha beqiyos o‘zgarishlar amalga oshirilmoqda. Lekin sir emas, maktabgacha ta’lim sohasi bu boradagi islohotlardan yaqin vaqtgacha chetda qolib keldi.

Aslida, farzandlarimiz tarbiyasida eng asosiy bo‘g‘in hisoblangan maktabgacha ta’lim tizimining jamiyatimiz hayotidagi o‘rni va ahamiyatini hech narsa bilan o‘lchab bo‘lmaydi. Aynan maktabgacha ta’lim sohasiga bo‘lgan e’tibor mamlakatning ertangi taraqqiyoti uchun mustahkam zamin yaratadi. Shularni nazarda tutib, biz yurtimizda ilk bor Maktabgacha ta’lim vazirligini tashkil etdik.

Bugun yirik shaharlarimizdan tortib, chekka tumanlar, qishloq va ovullarimizda yangi-yangi zamonaviy bog‘chalar barpo etilmoqda.

Qisqa vaqt, ya’ni to‘rt yil ichida respublikamizda bog‘chalar soni 3 barobar oshib (5 ming 200 tadan 14 ming 200 taga), bolalarni qamrab olish darajasi 28 foizdan 54 foizga etgani ana shunday amaliy harakatlarimiz natijasidir.

Sohaga davlat-xususiy sheriklik mexanizmi joriy etilishi tufayli 223 mingdan ortiq o‘ringa ega bo‘lgan 7 ming 400 ta xususiy bog‘cha tashkil qilindi. Bu maqsadlar uchun 1 trillion 850 milliard so‘m imtiyozli kredit mablag‘lari yo‘naltirilib, 20 mingga yaqin yangi ish o‘rni yaratildi.

Mamlakatimizda “Kelajak bog‘chadan” degan shior ostida yosh avlod tarbiyasiga katta e’tibor berilmoqda.

2018-yilning o‘zida 3 mingdan ziyod bolalar bog‘chalari qurish rejalashtirildi. Bolalarni bog‘chalarga jalb etish 2017-yilda 27 foiz edi. 2018-yilda 34 foizga yetdi. 2019-yil oxirigacha ko‘rsatkich 44 foizga yetkazildi.

2018-yilda maktabgacha ta‘lim tizimida faoliyat ko‘rsatayotgan qariyb 60 ming tarbiyachining atigi 21 foizi oliy ma‘lumotli, qolgani esa o‘rta maxsus ma‘lumotga ega ekanligini inobatga olib, qayta tayyorlash kurslarida MTMLar uchun oliy ma‘lumotli mutaxassislar tayyorlash ham yo‘lga qo‘yildi. Shuningdek, bu masalani hal etish uchun 2018-2019-o‘quv yilidan boshlab, oliy o‘quv yurtlarida maktabgacha ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha kunduzgi bo‘limda bakalavr tayyorlaydigan 3 yillik tizim joriy etildi.

Bu yo‘nalish bo‘yicha sirtqi va kechki ta‘lim shaklida bakalavrlar tayyorlash tizimi yo‘lga qo‘yildi. 2018-yil 1 martdan boshlab bog‘cha xodimlarining ish haqi ikki bosqichda sezilarli darajada oshirildi.

2023-yilning 1-yanvarigacha Qoraqalpog‘iston Respublikasi, Xorazm, Navoiy, Qashqadaryo, Surxondaryo va Buxoro viloyatidagi iqtisodiy ahvoli og‘ir bo‘lgan ayrim tumanlarda maktabgacha ta‘lim muassasalarida bog‘cha to‘lovlari miqdori 50 foizga kamaytirildi.

Muhokamalar va natijalar. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev “2017-yil 9-sentabrda 2017-2021-yillarda ta‘lim muassasalari tizimini yanada takomillashtirish chora – tadbirlari ito‘g‘risida” gi Qarorni imzoladi. Ushbu qaror asosida:

- qisqa muddatli guruhlar sonini ko‘paytirish natijasida har yili 5-6 yoshdagi 3950 nafar bolani maktab ta‘limiga tayyorlash uchun sharoit yaratiladi;

- qishloq joylarda maktabgacha ta‘lim muassasalarida bolalarning muassasasada bo‘lish vaqtini qisqartirish hisobiga ota onalarning badal to‘lovlari 30 foizga kamaytirildi;

- maktabgacha yoshdagi bolalarni qabul qilish yoshining 2 yoshdan 3 yoshgacha o‘zgartirishi bilan bolalarni maktabgacha ta‘limga qamrovi 1,5 barobarga oshirildi;

- bolalar bog‘chalarida ota-onalarning iqtisodiy imkoniyatlarini hisobi olib, kichik guruh tashkil etilishi, rejalashtiradi;

- maktabgacha ta‘lim muassasalarida davlat tili bilan bir qatorda rus tili va ingliz tillarni o‘rganish samaradorligi oshirildi.

Bugungi kunda maktabgacha ta‘lim qamrovini 60 foizga yetkazishga qaratilgan chora-tadbirlarni amalga oshirish, ta‘lim-tarbiya jarayonlariga zamonaviy ta‘lim dasturlari va texnologiyalarini tatbiq etish bu yilgi davlat dasturidan o‘rin olgan ustuvor vazifalardan sanaladi. Avvalo, maktabgacha ta‘lim sohasida davlat-xususiy sheriklikni qo‘llab-quvvatlash orqali bolalarni maktabgacha ta‘lim bilan keng qamrab olinishini ta‘minlash maqsadida O‘zbekiston Prezidentining “Maktabgacha ta‘lim sohasida davlat-xususiy sheriklikni yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Qarori imzolanganini alohida ta‘kidlash lozim [2, 3]. Qarorga ko‘ra, respublika bo‘ylab davlat-xususiy sheriklik asosida maktabgacha ta‘lim muassasalarini tashkil etish rag‘batlantirilib, tijorat banklari va xalqaro moliya institutlarining imtiyozli kreditlarini jalb qilish orqali tadbirkorlarga uzoq muddatli va imtiyozli kreditlar ajratish belgilab qo‘yildi. Joriy yilning o‘tgan davrida respublika bo‘yicha oilaviy tipdagi 631 ta maktabgacha ta‘lim tashkiloti (MTT) faoliyati yo‘lga qo‘yilib, ularda 19401 nafar bola qamrab olindi. Natijada nodavlat MTTlarning umumiy soni 1383 taga yetkazilib, ularda 80 ming nafardan ortiq bola ta‘lim-tarbiya olmoqda. Bolalarni boshlang‘ich ta‘limga majburiy bepul bir yillik tayyorlash bo‘yicha dastlabki loyihaning ijobiy tajribasini boshqa hududlarda ham tatbiq etish maqsadida Vazirlar Mahkamasining “Bolalarni boshlang‘ich ta‘limga majburiy bir yillik tayyorlash tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Qarori qabul qilindi. Joriy o‘quv yilida 2535 ta guruhda respublika miqyosida 6 yoshli bolalarning 54,2 foizini qamrab olish ko‘zda tutilgan, 2021-yil boshlarida esa mazkur ko‘rsatkich 75 foizga yetkazilgan edi.

“Ilk qadam” davlat ta‘lim dasturi asosida 6 yoshli bolalarda yozuv ko‘nikmalarini shakllantirish uchun ish daftarlari maketlarini, shuningdek, rivojlantirish markazlarida 3-7 yoshdagi bolalar uchun ishlatiladigan ko‘rgazmali didaktik plakatlar to‘plamini yaratish bo‘yicha ishchi guruh tasdiqlandi. Majburiy bepul maktabga tayyorlov guruhlarida ta‘lim-tarbiya jarayonini tashkil etishda foydalaniladigan “Ilm yo‘li” rivojlantirish, tarbiyalash va ta‘lim berish variativ dasturi xorijiy ekspertlar ishtirokida ishlab chiqildi. Shu bilan birga, bu guruhlarda faoliyat yuritayotgan pedagoglarga metodik ko‘mak berish maqsadida pedagoglar va trenerlar uchun “Ilm yo‘li” variativ dasturini joriy etish qo‘llanmasi tayyorlandi. Koronavirus pandemiyasi davrida Maktabgacha ta‘lim vazirligi O‘zbekiston milliy teleradiokompaniyasi bilan hamkorlikda ota-onalarga maktabgacha yoshdagi bolalarga tizimli, foydali va rivojlantiruvchi ta‘lim berishda uslubiy yordam sifatida “Onlayn bolalar bog‘chasi” dasturini ishlab chiqdi. Dastur o‘z ichiga 3-5 yoshdagi bolalarga mo‘ljallangan “Ilk qadam” va 6 yoshdagi bolalarni maktabgacha tayyorlash uchun “Aqlvoy” ta‘lim loyihalarini qamrab oldi. Onlayn mashg‘ulotlar “Bolajon” telekanalida va internet resurslarda olib borildi. Joriy yilning o‘tgan davri mobaynida Maktabgacha ta‘lim vazirligi tizimidagi 2895 ta MTTni tezkor internetga ulash imkoniyati yaratildi.

Xulosa. Biz uchinchi Renessans masalasini strategik vazifa sifatida oldimizga qo‘yib, uni milliy g‘oya darajasiga ko‘tarmoqdamiz. Biz maktabgacha ta‘lim va maktab ta‘limi, oliy va o‘rta maxsus ta‘lim tizimi hamda ilmiy-madaniy muassasalarni bo‘lg‘usi Renessansning to‘rt uzviy halqasi, deb bilamiz. Bog‘cha tarbiyachisi, maktab muallimi, professor-o‘qituvchilar va ilmiy-ijodiy ziyolilarimizni esa yangi Uyg‘onish davrining to‘rt tayanch ustuni, deb hisoblaymiz.

Adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. O‘qituvchi va murabbiylar - Yangi O‘zbekistonni barpo etishda katta kuch, tayanch va suyanchimizdir. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning o‘qituvchi va murabbiylar kuniga bag‘ishlangan tantanali marosimdagi nutqi. –T.: “Yangi O‘zbekiston”, 2020-yil, 1-oktayabr.
2. “Xalq so‘zi”, 2018-yil, 3-fevral.